

Enthousiasme over implementatieprojecten

De eerste fase van TxU-4 is geëvalueerd. Professor Jouke van Dijk kwam in zijn onderzoek tot goede rapportcijfers. Zo overtroffen de op termijn verwachte extra omzet en werkgelegenheid bij deelnemers aan implementatieprojecten de doelstellingen. De hoogleraar ontmoette bij deelnemende toeleveranciers veel enthousiasme. Vooral bij de implementatie van verbeteringen wist TxU toegevoegde waarde te leveren. Natuurlijk waren er ook verbeterpunten. Met name de betrokkenheid van uitbesteders bij TxU kan in het vervolg nog beter. Die volgende fase komt er. Terecht, gezien de positieve uitkomsten van de evaluatie.

Evaluatie is tegenwoordig verplicht bij het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), dat vanuit de zogeheten Kompas-gelden een belangrijke subsidiënt van TxU is. Daarom werd Jouke van Dijk begin 2003 gevraagd de evaluatie van de eerste fase van TxU-4 voor zijn rekening te nemen. Als hoogleraar Regionale Arbeidsmarktanalyse aan de Rijksuniversiteit Groningen en auteur van onder meer de Noordelijke Arbeidsmarkt Verkenningen is hij bekend met de omgeving

waarin TxU opereert. Zijn belangrijkste opdracht was om in antwoord op de resultaatverwachtingen van SNN de extra omzet en werkgelegenheid als gevolg van TxU helder in kaart te brengen (zie het kader). Uiteindelijk bleek TxU erin geslaagd de doelstellingen te halen, aldus Van Dijk. 'Dat is mij meegevallen. Toen ik er voor het eerst bij werd betrokken, dacht ik: 'Dit wordt niks.' De start was namelijk moeizaam, door de trage besluitvorming bij SNN en vanwege het feit

De cijfers van TxU

In zijn evaluatie van de eerste fase van TxU-4 heeft professor Jouke van Dijk zoveel mogelijk harde cijfers boven tafel proberen te krijgen. Naast de door subsidiënt SNN opgelegde resultaatindicatoren en outputindicator hanteerde TxU intern targets voor deelname aan de verschillende activiteiten.

Resultaatindicatoren

Bruto gecreëerde werkgelegenheid (in fte's)	Target	Resultaat
Bij afronding van het project	35	28
Binnen twee jaar daarna oplopend tot	100	101

Toename van de omzet (in miljoen €)	Target	Resultaat
Bij afronding van het project	6,0	2,9
Binnen twee jaar oplopend tot	18,1	32,8

Outputindicator

Aantal bedrijven in kennistransferprojecten	Target	Resultaat
Totaal	55	58
Waarvan mkb	50	47

Interne targets

Aantal deelnemende bedrijven	Target	Resultaat
Partners in implementatieprogramma's	15	19
Uitbesteders die TxU-4 ondersteunen	30	> 25
Partners in VGM-convenant (1)	20	> 25
Bezoekers van TxU-bijeenkomsten	250	plm. 250
Deelnemers in netwerkprogramma's (2)	30	45

1) VGM = Veiligheid, Gezondheid en Milieu.

2) Er lopen twee netwerkprogramma's: een voor de maakindustrie en een voor de procesindustrie.

Jouke van Dijk: 'TxU is al acht jaar bezig en heeft in die tijd veel expertise opgebouwd. Het is daarom goed dat TxU nu meteen door kan gaan.' Foto: Antoinette Borchert

dat een Europese aanbesteding vereist bleek. Daardoor was van de 2,5 jaar al bijna een jaar verstreken en bovendien stond TxU-4 onder een slecht economisch gesternte. Drie jaar eerder had TxU bij wijze van spreken met de armen over elkaar kunnen zitten en dan nog had elke deelnemer groei vertoond.'

Toegevoegde waarde

Van Dijk schrijft het succes van TxU vooral toe aan de ontwikkeling die in het programma zit, van verkenning in de eerste fases naar hulp bij implementatie in TxU-4. 'Dat heeft gewerkt: bedrijven die bij een implementatieproject waren betrokken, gaven in de enquête de hoogste waarderingscijfers. Terwijl ze bij de implementatie een forse eigen bijdrage betaalden, waren ze toch tevredener dan andere deelnemers. De lering die je hieruit kunt trekken, is dat voor dergelijke projecten meebetalen geen bezwaar hoeft te zijn.' De hoogleraar verklaart het enthousiasme voor TxU uit de toegevoegde waarde die het bij implementatie oplevert. Voorheen stagneerde die toch vaak

bij de bedrijven, vanwege te weinig capaciteit of prioriteit. Ook de selectie van consultants door TxU had een positief effect, aldus Van Dijk. 'Uit een ING-studie bleek enkele jaren geleden dat Noordelijke bedrijven terughoudend waren met het inhuren van externe adviseurs. TxU heeft daar een brug geslagen.'

Verbeterpunt

Anderzijds bleek uit de evaluatie ook dat een aantal bedrijven was teleurgesteld; zij hadden niks aan TxU gehad. Die scherpe tweedeling in reactie, enthousiasme versus teleurstelling, verraste Van Dijk wel: 'Sommige bedrijven dachten iets te hebben, maar er was niks. Dat kan natuurlijk, dat er geen uitbesteders zijn met belangstelling voor hen. Maar ik vind het wel sneu voor die toeleveranciers. De rol van uitbesteders had vooraf duidelijker moeten zijn. Dat vind ik een van de verbeterpunten: de uitbesteders beter bij TxU betrekken en nauwkeuriger inventariseren wat zij toeleveranciers te bieden hebben. Tegelijk moet in de communicatie met toeleveranciers helder zijn, dat er

een kans bestaat dat er voor hen niks in zit. Dit om teleurstelling te voorkomen.'

Draagvlak

Maar als Van Dijk de balans opmaakt, dan vindt hij dat TxU het heel goed heeft gedaan, zeker gezien de moeizame start. 'Een bedrag van 11.000 euro Kompasgeld aan subsidie per extra arbeidsplaats is heel redelijk, als je ook nog meerekent dat een bedrijf na zo'n project structureel beter in de markt staat.' Volgens Van Dijk wordt dit erkend bij SNN, gezien de besluitvorming over de subsidie voor de volgende fase. 'Men heeft zich uitgebreid in TxU verdiept, maar dit keer wel snel een besluit genomen. Dus is er daar draagvlak.' Het succes van TxU toont voor de RuG-hoogleraar nog maar weer eens aan dat het ontwikkelen van goed beleid een kwestie van lange adem is. 'Dat draai je niet op een achternamiddag in elkaar. TxU is al acht jaar bezig en heeft in die tijd veel expertise opgebouwd. Het is daarom goed dat TxU nu meteen door kan gaan.' ■